No. 597. **DE TIJD.** 1849.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 4,50; voor de buitensteden *f* 5,50; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 31 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 Maart.

De zaken in Italie hebben een schielijken keer genomen. De vijandelijkheden tusschen Sardinie en Oostenrijk zijn, naar luid van twee door het Fransch gouvernement ontvangen telegrafische depêches, wederom gestaakt, ten gevolge van eene nieuwe door Karel Albert geleden nederlaag. De koning zou zelfs geabdiceerd en de vlugt hebben genomen naar Zwitserland, en vervolgens naar Fransch grondgebied.

De *Indépendance* bevat een brief van Parijs van eergisteren 28 Maart, 's avonds ten 7 ure, waarin wij lezen:

»Men verzekert dat nieuwe depêches, heden avond bij het gouvernement ontvangen, het berigt inhouden, dat een nieuwe wapenstilstand is gesloten tusschen Radetzky en het Sardisch gouvernement, door tusschenkomst der Fransche en Engelsche zaakgelastigden. De voorwaarden houden in dat Radetzky zijne tegenwoordige stellingen behouden zal.

»Het schijnt bovendien dat het Oostenrijksch gouvernement te Parijs heeft doen verklaren, dat het geen vermeerdering van grondgebied verlangde, en dat zijne eischen zich bepaalden bij het behoud der door de traktaten afgebakende grenslinien."

Ten blijke der klimmende belangstelling voor onze zaken in het buitenland lezen wij heden in de *Rheinische Volkshalle* een kort en zakelijk begrip van het artikel over het koninklijk besluit van 2 Jan. 1842, voorkomende in ons N°. 593; waarin vooral op de verkrachting van dat besluit ten aanzien van het gering getal katholijke schoolopzieners wordt gewezen.

Men schrijft ons uit Zuid-Holland:

Sinds eenigen tijd is men van den kant van het monopolie weer druk onder de wapenen geweest om de *vrijheid van onderwijs*, die levenskwestie waarover reeds zoo vele woorden gewisseld zijn, niet alleen tegen te houden en te verschuiven, maar ook om te trachten haar door *onteerende* middelen te doen vernietigen. De binnen- en buitenlandsche loftuitingen van onbevoegde personen, het geschreeuw tegen concurrentie, waaronder de bevoorregten vreezen te zullen bezwijken, de honende uitdrukkingen tegen andersdenkenden, zijn nu vervangen door *geheime* brieven aan het ministerie van binnenlandsche zaken, door oproepingen om in massa het hoofd van dat departement met rekwesten te overladen, houdende het verzoek om de bestaande bijzondere monopoliescholen der tweede klasse te brengen tot openbare, door het toezenden aan de leden der Staten-Generaal van brochuurtjes, *welke niet in den handel verkrijgbaar zijn*, en ons in dezen tijd doen denken aan de bekende circulaire der Ringvergadering vóór den strijd over het *placet*, en eindelijk door het voorstellen en ter sprake brengen van maatregelen, die, aangewend wordende, de vrijheid van onderwijs tot *niets* zouden maken.

In het bekende Weekblaadje *de Wekker*, dat de partij van het monopolie vertegenwoordigt, *die hoofdzakelijk uit eenige gevestigde openbare en bijzondere onderwijzers bestaat*, vonden wij onlangs onder het opschrift: »*een groot gevaar dreigt ons lager schoolwezen*" een artikel, waarvan wij een gedeelte met eenige aanmerkingen van onzen kant hier onder laten volgen. Zoo ooit, dan dienen de voorstanders der vrijheid van onderwijs thans op hunne hoede te zijn.

»Het is bekend, zegt men," dat toen er bij de laatste wijziging der Grondwet voorgesteld was, dat het geven van onderwijs vrij zoude zijn, behoudens bewijzen van bekwaamheid en zedelijkheid, door de wet te bepalen, bijna de geheele natie als één man is opgestaan met petitien om dit niet anders toe te staan dan na eene voorafgaande bepaling, dat er overal van overheidswege *voldoend* openbaar onderwijs zou worden gegeven, en dat ook, zoowel de Tweede Kamer, als de Eerste, en later de Dubbele, genoegzaam eenparig *alleen onder die voorwaarde* hebben toegestemd, dat de vrijheid van onderwijs in de Grondwet zou geschreven worden."

Heeft *de Wekker* ooit onbeschaamder en de natie in het aangezigt gelogen, dan doet hij het nu. Niet de natie, maar de anti liberale Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft eerst die voorwaarde gevraagd, en daarna verkregen. In de Eerste en Dubbele Kamer vond zij geene tegenspraak, omdat men in haar een waarborg vond tegen de minst toegezegde vrijheid.. De natie stond voor die voorwaarde niet als één man op, maar *ruim twee derde* gedeelte der natie schonk hare goedkeuring aan het programma van 13 Mei, waarin *vrijheid van onderwijs*, ZONDER EENIGE VOORWAARDE beloofd werd. De bewijzen daarvan liggen ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. (1)

Men weet ook maar al te goed, wat de bewijzen van bekwaamheid en zedelijkheid, en dan nog wel in den mond der *begunstigden* en *voorstanders* van het *monopolie* te beduiden hebben. Wanneer zal het toch eens gedaan zijn, dat schoolmeesteren van eene partij, letterlijk eene *partij*, èn over onze kinderen, èn over hare ambtgenooten, èn over de wetgeving, èn over de besteding van onze penningen beschikt?

»Maar," vervolgde dat Weekblaadje, »nu bemoeijen zich zekere wel bekende factien" (*de meerderheid der bevolking, die het monopolie-juk moede is*) — »die erkennen, dat eene wet op het lager onderwijs (de gewigtigste wet voor de natie, omdat van deze hare geheele toekomst af hangt) niet kan worden geimproviseerd, noch in eenige weken kan worden ontworpen," (*verschuiven maar! dat was en is nog het verlangen*) »maar dat hier *rijp beraad* van der zake kundige mannen" (in den geest van *de Wekker*!) »noodig is — deze factien, zeggen wij, bemoeijen zich thans om te bewerken, dat, zonder de vestiging der staats-scholen (*die onder den naam van openbare genoegzaam voorhanden zijn*), of eene volledige wet op het onderwijs af te wachten — »dat het onderwijs dadelijk vrij zou worden verklaard, »en dat de afkondiging daarvan zal vergezeld gaan met »zoodanige bepalingen omtrent de bevoegdheid der onder- »wijzers, voor zoo veel hunne bekwaamheid betreft, als »de Regering zal vermeenen te behooren."

(Groote behoefte bestaat er aan de vrijheid, maar neen, zeggen de monopolie-mannen, eerst de staats-scholen, eerst ons *eene betrekking* GEGEVEN, en dan, ja dan eerst wanneer onze zelfzucht bevredigd is, de behoeften der ouders en kinderen vervuld. Kan er brutaler den kop opgestoken, behoort het eigenbelang schandelijker ten toon gesteld te worden?)

»Zouden," durft men verder vragen, »al de 41 voorstemmende leden der Tweede Kamer gevoeld hebben het belang van eene wet op het Lager onderwijs?" (Gewis hebben zij dat, want niemand hunner kunnen de klagten onbekend zijn, die *dagelijks* over het monopolie gehoord worden) »de moeite kennen, aan het ontwerpen van zulk eene wet verknocht en den daarvoor gevorderden tijd?" (*verschuiven maar!*) »zouden zij zich allen herinnerd hebben, dat de minister" (*van Binnenlandsche Zaken?*) in de Kamer beloofd heeft, dat tot het ontwerpen van zulk eene wet *mannen* zouden geroepen worden, *die geheel hun leven aan het onderwijs hebben gewijd*" (ons is zulk eene belofte onbekend, beter weten wij, hoe de monopoliemannen van den beginne af verlangd hebben het ministerie met hun advies te dienen, eerstens om hunnen *niet gewilden invloed* te doen gelden, en in de tweede plaats om, zoo als men zegt, *van de potjes te trekken*, daar toch staats-commissien veelal eenig honorarium ontvangen) »zouden zij allen het gevaar inzien, dat er aan zulk een intermediairen maatregel verbonden is?

(En dat gevaar is? Wie verwacht het: dat er geene staats-scholen komen, ja, *nimmer eene goede wet op het lager onderwijs*.

Eerst dus alweder het monopolie en de staats-scholen geborgen, dan een begin gemaakt met ouders en kinderen in hunne wenschen en behoeften te gemoet te komen! Indien de schatkist in beteren staat was, waarlijk, wij zouden voorstellen alle monopolie-mannen te pensioneren! Dat zou een pret wezen, niet het minste voor de luiaards en diegenen, welke *niet in staat* zijn te concurreren!

Maar nog op eene andere wijze dan door *uitstellen* wil men de vrijheid *beklemmen* en tot *niets* gemaakt hebben.)

»Het is van het hoogste belang," heeft de heer Groen van Prinsterer eenmaal gezegd, »dat de examens, ter verkrijging van de verschillende onderwijzers-rangen, aanzienlijk werden verzwaard," en *de Wekker* laat er op volgen: »dit is volkomen waar. Dit eischt niet alleen de vooruitgang der paedagogische wetenschap sedert 1806, toen die examens bepaald werden, en de tegenwoordige stand der onderwijzers; maar dat vordert ook vooral de omstandigheid, dat er nu voor de oprigting van bijzondere scholen geen tweede examen geëischt wordt, en dat dus ieder, die slechts de algemeene toelating zal hebben, dadelijk, waar hij wil, eene school zal kunnen oprigten."

('t is om te lagchen, dat voorgeven van vooruitgang der paedagogische wetenschap sedert 1806. Duizendmaal is het reeds gezegd, dat de bekwaamheid van den onderwijzer minder te vinden is in de kennis dier wetenschap, dan wel in zijne tact om met kinderen om te gaan, en in de gemakkelijkste en vruchtbaarste wijze de noodzakelijke kundigheden aan te brengen. Die bekwaamheid van den onderwijzer leert men *nimmer* kennen *op een provinciaal examen*, dat slechts, vooral wat de paedagogie betreft, *theoretisch* en *bespiegelend* is. Uit dat oogpunt hebben zij geene de minste waarde. Of de heer Groen van Prinsterer dit geweten heeft, durven wij niet bepalen, ja wij betwijfelen of Z. Ed. die provinciale rang-examens genoegzaam kent, om er dus over te spreken. Zij zijn bij de wet van 1806 bepaald, maar diezelfde wet laat leemte genoeg, om het den onderwijzers regt moeijelijk te maken. Wij kunnen dit door de werkzaamheden constateren, terwijl wij buitendien ook wel vooronderstellen mogen, dat de provinciale commissien van onderwijs met hunnen tijd zijn mede gegaan. Die commissien maken de rang-examens waarlijk zwaar genoeg; vrage men dat eens aan *onpartijdige deskundigen*, *niet* aan de lieden van *de Wekker*.

Dat onder de werking der tegenwoordige wet niemand eene plaats kon krijgen of eene school oprigten of hij kon aan een tweede examen onderworpen worden, is eene niets beteekenende uitvlugt, want hoe vele honderden zijn er niet, die eene plaats gekregen of eene school opgerigt hebben...... *door dispensatie*, dat is *zonder nader examen*? En dan vergeet men nog, dat er vier onderscheidene rangen en drie soorten van scholen zijn, dat, *de vierde of laagste rang* den bezitter *regtigt onderwijs te geven en naar eene vacante school te staan*, dat het vergelijkend examen, waarvan zoo veel misbruik gemaakt wordt, ten doel heeft den *bekwaamsten sollicitant* te vinden, en niet gelijk staat met een rangs-examen, want hem, die b. v. met zijn vierden rang eene plaats heeft gekregen, wordt nog geen derden rang toegekend.

»Aan niemand, dus," (wij willen kortheidshalve de sophisme niet analyseren) »die thans eenen rang heeft, al is het ook de tweede of zelfs de eerste, kan onder de werking der nieuwe wet worden toegestaan eene bijzondere school op te rigten; hier toe moet hij een nieuw examen doen, en de vereischten van de rangen, door zulk een examen te verkrijgen, moeten aanmerkelijk verzwaard worden, omdat men nu, door dat eene examen heen zijnde, zoo vrij is als een vogel in de lucht."

Wij denken niet, dat men *zoo* de vrijheid van onderwijs begrijpen zal, gebeurt het echter, dan twijfelen wij niet, of alle tegenstanders van het monopolie zullen op hunne beurt eens als *één* man opstaan, om te vragen en te eischen datgene, wat *regt* en *billijk* is. Hoe, is dat vrijheid, zou dat eene navolging zijn van andere landen, waar in het revolutiejaar 1848 de rust niet gestoord, geene nieuwe Grondwet gemaakt, en de *volledigste vrijheid* gegeven is? *Zou men aan de wetten eene terugwerkende kracht willen geven*, en ze, naar het verlangen der monopoliemannen, *inconstitutioneel* maken? Zou men den onderwijzers, die door hunne rangen, van den laagsten af tot den hoogsten toe, vrijheid verkregen hebben in sommige vakken, bij de wet bepaald en in hunne acten uitgedrukt, onderwijs te geven, die vrijheid zoo maar willen ontnemen? Waartoe hebben zij drie of vier

(1) Het getal onderteekenenaars der adressen van adhaesie aan dit programma was 5 maal grooter dan dat der monopolisten.

examens afgelegd? Wil men hun misschien nog eenig geld afzetten? Neen, dat gelooven wij niet, maar men wil geen vrijheid, men wil *nieuwe dwingelandij*, dit blijkt hieruit en dit blijkt ook uit het volgende:

»*De vereischten moeten niet alleen verzwaard worden*, maar er moeten ook bepalingen gemaakt worden, *wie die examens zullen afnemen.*"

Daarin zouden de monopoliemannen wel zin hebben, en sta dan vast, o! o! o! — doch zeker niet om de eersten te zijn, die dat nieuwe examen ondergingen. Wanneer men zoo voor een nader onderzoek is, welnu, dan zullen de gevestigden en bijzonder de vreesachtigen voor concurrentie onder hen er ook niets tegen hebben, dat zij op nieuw geijkt worden, ten einde bij de vrijheid van onderwijs met de nieuwelingen gelijk te kunnen staan en niet geheel het onderspit te delven! Mijn lieve tijd! hoeveel gevestigde openbare en bijzondere onderwijzers, die in bekwaamheid eene halve eeuw achteruit zijn, zouden dan niet...... *drupen!* schrijver dezes wenschte ook de Provinciale commissien van onderwijs wel eens te zuiveren, daar sommige examinatoren dikwijls van hunne examinandi een lesje krijgen!

Wij eindigen. Reikhalzend zien wij naar eene *wet* op het *openbaar* en *byzonder* onderwijs uit. Wij wenschen dat *goed* geregeld te zien. Het eerste door eene *afscheiding der scholen*, het laatste door de *grootst mogelijke vrijheid*. De acte van den vierden schoolonderwijzers-rang zegt dat haar bezitter de vereischten bezit, uitgedrukt onder N°. 1. van het 1ste artikel der verordeningen op de Examens, welke zijn bedrevenheid in het lezen, schrijven en de beginselen der rekenkunde, en die bedrevenheid is bij zedelijkheid voor enkele kinderen genoeg om hun datgene te verschaffen, waaraan zij behoefte hebben. Dit blijkt klaar uit de omstandigheid, dat diezelfde acte regtigt tot het staan naar eene school van den laagsten rang, dat personen, welke dien rang bezitten, geplaatst worden, ja dat voor dezulken dikwijls dispensatie gevraagd wordt. De bezitter van dezen rang moet de bekwaamheden bezitten in zijne acte vermeld. Is dit zoo niet, dan zijn de provinciale commissien van onderwijs prullaria. Nevens de grootst mogelijke vrijheid verlangen wij een toezigt, waarop reeds vroeger in N°. 570 van dit Blad de opmerkzaamheid is gevestigd. Wij wenschen hartelijk, dat men ons niet in de noodzakelijkheid zal brengen *eischen tegen over eischen* te stellen. Zij zullen niet de eerste zijn; doch zeker, *de voorstanders der vrijheid van onderwijs zullen ook niet achterblijven, wanneer de* VRIJHEID *en* VERKREGENE REGTEN *schaamteloos worden aangetast.* Zij zullen de spreuk indachtig zijn: *Dieu et mon droit!*

Te Maastricht heeft men uit 's Hage het berigt ontvangen dat de minister van binnenlandsche zaken aan de aannemers van het Belgisch zij-kanaal bevolen heeft het werpen van puin in de Maas te Maastricht te staken, en alles wat de vaart zou kunnen hinderen te laten opbaggeren en uithalen. Men vraagt, daar het besluit stellig bestaat, waarom de aannemers het puin werpen in de rivier dan nog niet gestaakt hebben? Men vraagt ook of de kosten van schadevergoeding en opruiming door het land betaald, dan wel verhaald moeten worden op de ambtenaren, die tot de zaak hebben aanleiding gegeven?

Men schrijft uit Luxemburg 28 Maart. Wij vernemen van goeder hand dat de door onze stenden geweigerde bijdrage voor de vloot en voor de oorlogskosten zullen genomen worden uit de kas der tolvereeniging en daar voor Luxemburg zullen verrekend worden. Sedert Zondag hoort men hier driemaal daags gedurende een half uur het treurgeluid der klokken voor wijlen den Koning Groot-Hertog.

Onder de verschillende hoven, waaraan het overlijden van Z. M. Willem II bij speciale zending is bekend gemaakt, treft men nog het Oostenrijksche niet aan. Men herinnert zich hierbij, in der tijd niet vernomen te hebben, dat van de komst des nieuwen Keizers Frans Joseph tot den Oostenrijkschen troon officieel aan het Nederlandsche hof kennis is gegeven.

Als leden der door Z. M. Koning Willem III benoemde commissie tot regeling der personele zaken van wijlen zijnen Koninklijken Vader, worden genoemd: de Heeren Mr. J. H. baron van Doorn van Westcapelle, minister van Staat; Mr. A. G. A. Jhr. ridder van Rappard, staatsraad, directeur van het kabinet des Konings, alsmede de graaf van Bijlandt, groot-maarschalk.

Op last des Konings maakt de Kamerheer-Ceremoniemeester bekend, dat Zijne Majesteit goedgevonden heeft de drie navolgende wijzigingen of aanvullingen te bevelen in het reeds uitgevaardigde programma voor de begrafenis van wijlen Zijne Majesteit Koning *Willem II*, en hierin bestaande:

1°. Dat de Minister van Marine, vice-admiraal *Rijk*, voor het geval dat de luitenant-generaal graaf *van Limburg Stirum* niet mogt kunnen tegenwoordig zijn bij de plegtigheid, dezen laatste zal vervangen als drager der slippen van het rouwkleed; doch dat, in het tegenover gestelde geval, bij Minister van Marine gedurende den plegtigen optogt te Delft den koninklijk lijkwagen ter regterzijde begeleiden zal.

2°. Dat een honderdtal uit den deftigen burgerstand van *'s Gravenhage*, die het allereerst verzocht hadden om het Koninklijk lijk te begeleiden, doch wier daartoe strekkend verzoekschrift in het ongereede is geraakt, in den begrafenis stoet afzonderlijk zullen worden opgenomen tusschen de letters *nn.* en *oo.*, en alzoo onmiddellijk *na* de vier en twintig kamerheeren des Konings, vier aan vier gaan; — zullende ook zij den trein verlaten aan den ingang der kerk, en dus *niet* mede naar binnen gaan.

3°. Dat de Secretaris-Generaal van het Ministerie van Justitie, de heer *Muller*, als moetende tegenwoordig zijn bij de verzegeling der Koninklijke lijkkist, overal in de Kerk en in den Koninklijken Grafkelder volgen zal den Minister van Justitie.

's Gravenhage, 29 Maart 1849.

De Kamerheer-Ceremoniemeester,
Baron A. C. SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG.

TILBURG, 27 Maart. Men verneemt, dat bij vele ingezetenen dezer stad het voornemen bestaat tot oprigting van een standbeeld, ter eere van den ontslapen koning Willem II, en dat bereids door eenige notabelen eene bijeenkomst is gehouden, om aan dat voornemen gevolg te geven.

ROTTERDAM, 29 Maart. Alhier zijn thans gearriveerd een getal van meer dan drie honderd personen, allen Zeeuwsche landgenooten, welke met *de Louvre*, kapt. Weehs en andere schepen de reis naar Amerika ondernemen, onder dezelve vindt men aanzienlijke landbouwers van het land van Ter Goes en Beveland, die met hun vermogen hun vaderland vaarwel zeggen. De zucht tot emigratie steeds toenemende, levert het dorp Kruiningen daarvan een voorbeeld, alwaar van het getal van 690 inwoners, een veertigtal het verlaat. (*H. Bl.*)

SNEEK, 27 Maart. Hier ter stede circuleert een adres aan de Tweede Kamer, inhoudende verzoek, om eene geheele hervorming van het belasting stelsel, en onderteekend door meer dan tweehonderd kiesgeregtigden. (*S C.*)

ASSEN, 27 Maart. Het maken der tribunes of galerijen in de vergaderzaal der Staten dezer provincie, benevens eenige andere herstellingen in dezelfde kamer zijn heden aangenomen door M. en H. Winters, alhier, voor *f* 1800. Naar men zegt was *f* 1900 onder de begrooting.

— Men verneemt, dat op aanvrage van den burgemeester te Ruinen, gisteren vier dragonders daar heen vertrokken zijn, ten einde de rust aldaar te herstellen, doordien eenige personen zich aan baldadigheden hebben schuldig gemaakt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Maart. Heden deed de heer Odilon Barrot, president van den ministerraad mededeeling aan de vergadering van de volgende telegrafische depêches van den Franschen gezant te Turijn en den Franschen consul te Nice aan den minister van buitenlandsche zaken;

I. „Lyon, 27 Maart 9 ure des morgens.

Turijn, 25 Maart.

»*De Fransche gezant aan den minister van buitenlandsche zaken.*

»Het leger is van Bielle en Borgo-Manero naar het gebergte teruggeslagen.

»De Oostenrijkers bezetten Novare, Verceil en Trino.

»Het *schijnt zeker* dat de koning afstand van den troon gedaan heeft, en naar Zwitserland is gevlugt.

»De hertog van Savoye heeft nog niet naar Turijn geschreven.

»Het gouvernement heeft den heer Abercromby en mij verzocht eene wapenschorsing te vragen om Turijn te dekken. Wij hebben ons te zijner beschikking gesteld en zullen vertrekken zoodra het zulks zal verlangen.

»Turijn is rustig; alles is beschikt om de orde te handhaven.

»Gelief dit aan lord Normanby mede te deelen."

II. Toulon, 28 Maart, 5 u. 's morgens.

„Nice, 27 Maart.

»*De Fransche Consul aan den Minister van Buitenlandsche Zaken.*

»Karel Albert is, na ten behoeve van den hertog van Savoije te hebben geabdiceerd, den 26 's morgens 11 ure hier doorgereisd, zich naar Frankrijk begevende.

»Het Piemontesche leger is te Novare geslagen, maar deszelfs eer is ongeschonden gebleven."

Na de voorlezing dezer depeches zeide de heer Odilon-Barrot nog dat het Fransche gouvernement de onschendbaarheid van het Piemontesche grondgebied zou weten te doen eerbiedigen; ofschoon Koning Karel Albert de raadgevingen en vertoogen van Frankrijk en Engeland, die het daaromtrent volkomen eens zijn, heeft in den wind geslagen.

Een ander telegrafisch berigt, van Toulon van heden morgen 23, ten 7 ure 's morgens, meldt, dat twee Piemontesche generaals in het laatste gevecht met de Oostenrijkers zijn gedood.

De *Estafette* wil weten, dat de tijdingen van Italië aller harten met droefheid hebben vervuld. Op het oogenblik dat de heer Odilon Barrot de verklaring gaf van het grondgebied van Piemont ongeschonden te zullen bewaren, moet eene stem hebben uitgeroepen: »Het is te laat!"

De *Patrie* zegt daarentegen, dat deze gewigtige mededeeling geen de minste opschudding heeft veroorzaakt, en dat de oppositie zelve begrepen heeft, dat men ten einde groote rampen te vermijden, den diplomatieken weg moest inslaan na het onberekend gedrag van Karel Albert.

Van eene interventie der Republiek zal dus wel niets komen. De ministers hebben bovendien, na de voorlezing der bovengemelde depeches besloten, aan Oostenrijk een wapenstilstand te verzoeken.

Daarna heeft de meerderheid zeer bedaard de beraadslagingen over het budget voortgezet. Ten einde de ministers te noodzaken de reeds aangenomen bezuinigingen toe te passen, zelfs voor dat over de geheele wet op het budget zal worden gestemd, heeft de vergadering bepaald, dat ieder minister de uitgaven van zijn departement van den dag af dat zo speciaal zijn goedgestemd, niet zal mogen bovelen, dan overeenkomstig het goedgestemde cijfer. Door dit middel zal de vergadering kunnen uitgaan, alvorens over het geheele budget gestemd te hebben.

— De partijen rusten zich uit tot den verkiezingstrijd, en alles doet voorzien dat hij hevig zijn zal. Gematigden en socialisten organiseren zich overal en vormen een aantal speciale committé's. Men verwacht dat de pogingen der eerstgenoemden om de kandidatuur van de vrienden van orde en de ware beginselen van vrijheid te patroneren, met goed gevolg zullen worden bekroond. Frankrijk heeft een afschuw gekregen van de woestelingen van 93. Hoe de socialisten ook woelen, het schijnt dat de gematigde lieden van alle opinien met terzijdestelling van onderling verschil van gevoelen zich zullen vereenigen om den gemeenschappelijken vijand te wederstaan, ten einde Frankrijk te redden door het eenig middel, dat daartoe bestaat, namelijk de zamenwerking van alle welgezinde burgers in het belang der orde, vereenigd met eene verstandige vrijheid.

Het committé van de rue de Poitiers heeft besloten eene goedkoope brochure te laten drukken en ronddeelen waarin het volk wordt gewaarschuwd tegen het gevaar der socialistische leeringen.

— Men heeft het gerucht verspreid dat te Bourges pogingen tot zamenzwering en opstand waren ontdekt. Ofschoon de zaak niet ten volle bleek, heeft het gouvernement echter zeer gestrenge maatregelen genomen.

— Ook in de zitting van den 27 heeft het publiek ministerie bij het hooge geregtshof van Bourges zijn requisitoir voortgezet, en de beschuldiging volgehouden ten aanzien van Raspail, Flotte, Quentin, Larger, en Degré; voorts van Borme, Thomas, Vilain en Courtais.

— Te Toulon worden steeds veel toebereidselen gemaakt, grof geschut ingescheept, en stoom-oorlogsfregatten uitgerust. Met welk doel zegt niemand.

— De heer Pierre Leroux heeft voorgesteld het Ministerie van finantien te magtigen om op het bedrag der geconsolideerde schuld een zesde gedeelte of ongeveer 1000 millioen francs te rembourseren in papieren munt, belasting-bons te noemen, en zulks naar gelang van het bedrag, dat op naam van ieder renthefter is ingeschreven. Het committé heeft met eene groote meerderheid besloten, dit voorstel niet in overweging te nemen. Pierre Leroux wilde dus de helaas zoo berucht geworden *assignaten*, de gewone grondslag van het finantieel stelsel der roode Republiek, onder een anderen vorm en benaming weder invoeren.

— Een aantal vertegenwoordigers, tevens aanzienlijke posten bekleedende, hebben hun ontslag ingezonden.

— In de lakenfabrieken van Lyon, Sedan, en Reims zijn veel bestellingen van regeringswege ontvangen. De wol was te Sedan 25 pCt. in prijs gestegen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 29 Maart. In de zitting der Tweede Kamer van eergisteren zijn de discussien over het ontwerp-adres ten einde gebragt.

— Het linkercentrum der Tweede Kamer te Berlijn heeft thans een programma bekend gemaakt, waarvan de zes paragrafen hoofdzakelijk op het volgende nederkomen: De constitutie kon van regtswege niet uitgevaardigd worden, en vereischt alzoo nog de goedkeuring der volksvertegenwoordiging. Evenwel zal men, uithoofde van

de bestaande omstandigheden, tot eene herziening overgaan, ten einde die verbeteringen der constitutie te erlangen, welke de democratisch-constitutionneele monarchie noodwendig vordert. Bij deze herziening zullen de regten, verleend bij de wetten van 6 en 8 April en 24 September des vorigen jaars, voornamelijk het algemeene kiesregt, gehandhaafd worden. De vaststelling der organieke wetten, vooral die, welke op de verbetering der industrie en het lot der armere klassen betrekking hebben, behoort in de eerste plaats in aanmerking te komen. Onverdeelde aankleving der Duitsche eenheid; de veiligste weg daartoe is, de onmiddellijke bekendmaking der Duitsche grondregten. Eene van vreemden invloed onafhankelijke staatkunde van Pruissen.

Dit programma is onderteekend door 47 leden, waaronder v. Unruh, Parrisius, Pax, Philips, v. Kirchmann, Schultze, Rodbertus, v. Berg, Arndz, Bauer, Peltzer, enz.

— Te Gotha is een, door de regering aan de standen aangeboden ontwerp van wet, betreffende de afschaffing der doodstraf en der ligchamelijke kastijdingen, overeenkomstig de §§ 9 en 40 der Duitsche grondregten, zonder eenige discussie, met algemeene stemmen aangenomen geworden.

— Den 3 April loopt de kortstondige verlenging van den Malmoër wapenstilstand ten einde.

— Men schrijft uit Freiburg (in Baden). Proces van Struve en Blind. Zesde zitting. De president heeft de gezworenen onderhouden over den invloed die de pers op hun oordeel omtrent het onderhavig geding heeft willen uitoefenen. De verdediger Brentano heeft daartegen geprotesteerd, en geklaagd dat het juist van de andere zijde geenszins aan pogingen daartoe ontbroken had. De getuigen zijn op 10 of 12 na allen verhoord. Ten slotte heeft het hof aan de beide beschuldigden eene zamenkomst vergund, ten einde met hunne advokaten hun plan van verdediging te beramen.

FRANKFORT, 27 Maart. De nationale vergadering heeft gisteren de paragrafen 95—115, bijna zonder discussie aangenomen. Paragraaf 95 is in den volgenden vorm goedgekeurd: De leden van de kamer der staten zullen voor de helft door de regeringen en voor de helft, door de volksvertegenwoordiging gekozen worden, ook § 108 is met eene meerderheid van 385 tegen 127 stemmen goedgekeurd; daarin wordt, onder andere bepalingen, vastgesteld dat zonder een besluit des rijksdags geene hoogere tollen van vreemde, op Duitsche stroomen en zeeën varende schepen, mogen geheven worden. Ook is in deze zitting, met 315 tegen 127 stemmen besloten, dat het rijksopperhoofd slechts een *suspensief veto* zal kunnen hebben; zoodat een besluit, hetwelk door drie achtereenvolgende rijksdagen genomen is, alsdan, zelfs zonder de sanctie van het rijksopperhoofd, wettelijke kracht heeft. Ook werd besloten, dat deze sanctie mede vereischt wordt voor elk besluit des rijksdags, dat 3 malen in dezelfde zitting, met eene tusschenruimte van 4 weken, is genomen geworden. Eigenlijk is het *suspensive veto* eene concessie, welke de regter- aan de linkerzijde maakte, om de stemmen derzelve ten gunste des keizers te winnen. Intusschen zal in weerwil hiervan de linkerzijde voor een directoire, of voor een rijksstadhouder, gedurende een bepaalden tijd stemmen. Men zegt, dat de meerderheid voor den erfelijken keizer slechts 5 stemmen bedraagt.

Heden heeft de nationale vergadering zoo even met 279 tegen 255 stemmen besloten, dat de waardigheid van rijksopperhoofd *aan een der regerende Duitsche vorsten* zal worden opgedragen. De *erfelijkheid* der keizerlijke waardigheid wordt met eene meerderheid van 267 tegen 263 stemmen aangenomen.

FRANKFORT, 28 Maart. De zitting werd heden geopend ten 12½ ure. Het betrof mede de verkiezing van een Keizer. Na dat de discussie gesloten was en er eenige stemmingen hadden plaats gehad sprak de President:

»Thans gaan wij over tot de verkiezing van een Keizer, elk lid, wiens naam wordt opgeroepen, moet den naam noemen van een regerend Duitsch vorst, dien hij tot Keizer wil kiezen." De stemming had plaats onder de grootste spanning van het parlement en onder controle van bijna al de leden. Het gewone antwoord van hen die niet voor den koning van Pruissen stemden, was: *ik kies niet*, of *ik onthoud mij;* eenigen van de uiterste linkerzijde zeiden: *ik kies geen vorst.* Graaf Deym: *ik heb geen mandaat voor de keizerkeuze.* De heer Lep: *ik kies geen tegenkeizer.* Vorst Waldburg-Zeil: *ik ben geen keurvorst.* (groot gelach.)

290 *stemmen hebben zich op den koning van Pruissen Friedrich Wilhelm IV vereenigd.* 248 leden hebben zich van eene keuze onthouden. Ten 3½ ure werd de zitting gesloten, 24 afgevaardigden met den president aan het hoofd zullen de verkiezing aan den koning van Pruissen gaan bekend maken. De benoeming is te Frankfort bij het publiek in en buiten de vergadering met veel gejuich vernomen.

Betreffende deze verkiezing, zijn een aantal protesten aangeboden, welke later door den druk bekend gemaakt zullen worden.

WEENEN, 25 Maart. De aartsbisschop van Gran, primaat van Hongarije heeft, als bijdrage voor het herstel der orde en bestrijding van den opstand, den veldmaarschalk Windischgrätz ƒ 8000 florijnen doen toekomen.

— Men schrijft uit Krakau: Graaf Wodzicki en de Heer Kirchmaijer hebben in naam der Poolsche vlugtelingen den minister Stadion een verzoekschrift overhandigd om aanwijzing van woonverblijven in de Oostenrijksche landen. Zij hebben het bevredigend antwoord bekomen dat na rijp beraad aan het verzoek van een deel dier vlugtelingen zal voldaan worden.

— Brieven uit Jassy berigten volgens de *Oesterr. C.* dat de Turken in Galicië en in Wallachye met eene aanzienlijke krijgsmagt, men spreekt van 100,000 man, zijn binnengerukt, om gewapenderhand de bezetting der vorstendommen door de Russen te keer te gaan.

(De door bekwame officieren nieuw georganiseerde Turksche landmagt bedraagt nagenoeg 300,000 man. De vloot bestaat uit 40 schepen, waaronder 8 a 10 driedekkers. Bovendien heeft Abbas-Pacha, de onderkoning van Egypte, den Sultan de hulp der aanzienlijke Egyptische zee en landmagt aangeboden).

ITALIE.

Eene proclamatie van den Sardinischen minister Ratazzi is den 23 te Turijn aangeplakt en luidt aldus:

»Burgers!

»Het bulletin van dezen dag doet u de ware tijdingen des legers kennen.

»De koning en de prinsen zijn te Novare; dáár is het leger vol moed bijeen, in afwachting dat zijn generaal het bevel tot den aanval geeft. Slaat geen geloof aan hen die u het tegendeel zouden willen wijs maken.

»Wanneer er nadere tijdingen komen, zullen zij onmiddellijk worden bekend gemaakt.

»Behoud die gemoedskalmte, welke alleen in staat is u te verheffen tot op de hoogte van de groote zaak, die wij verdedigen.

»Het gouvernement heeft reeds met spoed voorzien in de dringende behoeften en de middelen voorbereid om in alles wat er in het vervolg zou kunnen gebeuren, te voorzien."

Een berigt van den 24 des avonds van Turijn aan de *Patrie* meldt, dat men dien avond geen officiëel berigt van het leger had ontvangen, vermoedelijk vermits de wegen door kavallerie waren onderschept. De nationale mobile garde had dien morgen Turijn verlaten, de stad in eene groote angst achterlatende; want men wist dat 40,000 man Oostenrijkers tusschen Turijn en de Po een driehoek vormen.

Een ander berigt aan hetzelfde dagblad is uit Alessandria gedagteekend. »Heden 24, vecht men langs de geheele linie. Het hevigste is men slaags geweest tusschen Novare en Mortara, in een dorp genaamd Verpolate.

»P. S. Het gerucht loopt hier, dat een bloedig gevecht geleverd is voor Mortara, en dat die stad door den hertog van Savoye aan het hoofd zijner divisie is hernomen. Er zijn weinig voorbeelden van een zoo hardnekkigen strijd. Men vocht man tegen man. Het Lombardisch legioen streed met verwoedheid. Het heeft aanzienlijke verliezen geleden, maar niemand week een stap achterwaarts. De hertog van Savoye heeft een aantal paarden onder zich dood geschoten gehad. Zijne uniform is met een kogel doorboord en gescheurd door eene lanssteek van een Croaat."

Men scheen dus te Turijn bij het afzenden der laatste tijdingen nog geen berigt te hebben van de geleden nederlaag, noch van het gebeurde tusschen het tijdstip, waarop Bois le Comte zijn koerier heeft afgezonden, d. i. den 25 Maart en dat, waarop Karel-Albert, dien men eerst dacht dat naar Zwitserland de wijk had genomen, den weg naar Frankrijk is ingeslagen.

Te Parijs is van den consul-generaal te Milaan berigt ontvangen, dat de pogingen tot opstand in die hoofdstad zijn mislukt, en dat er eene volmaakte rust heerscht.

Te Florence is de bijeenroeping der constituerende vergadering tegen den 21 tot den 25 verdaagd.

De *Times* wil weten dat de Sicilianen een uitstel van 20 dagen hebben gevraagd om hun antwoord op het *ultimatum* in te zenden.

Een veel geacht Fransch dagblad geeft het volgende overzigt van de jongste tijdingen uit Opper-Italië, vóór dat het beslissend berigt van Karel Albert's nederlaag te Parijs bekend was geworden, welke gewigtige tijding echter door dit overzigt zeer waarschijnlijk wordt gemaakt:

»De tijding van het overtrekken van den Ticino door den maarschalk Radetzky heeft zich thans ten volle bevestigd. De maarschalk heeft bij het betreden van het Sardinisch grondgebied eene proclamatie aan de bewoners van Piemont gerigt, ten einde hen tot rust te vermanen en hun aan te raden, dat zij den strijd door de beide legers alleen laten beslissen. Hij eindigt dat stuk met de verklaring, dat hij niet gedreven wordt door zucht naar veroveringen, maar alleen door de begeerte om de regten der Oostenrijksche monarchie te verdedigen tegen eenen Koning die oproer stookt.

»De Oostenrijkers zijn den Ticino den 20 Maart des avonds tusschen Vigevano en Pavia overgetrokken, weinige uren nadat Koning Karel-Albert dezelfde rivier zes uren hooger, te Buffalora, op den weg tusschen Novara en Milaan, was overgegaan, gelijk vroeger gemeld is. De vijand heeft zich terstond in het distrikt la Lomellina, dat zich langs den Beneden-Ticino uitstrekt, verspreid. Hij heeft dienzelfden avond Garlasco, in Piemont, met 3000 man bezet. Den volgenden ochtend is eene afdeeling Oostenrijksche kavalerie insgelijks de rivier overgetrokken en kwam ook te Garlasco aan, dat twee uren van den Ticino verwijderd ligt. Er was volstrekt geen Piemontesche krijgsmagt aanwezig om den overtogt te betwisten. Te gelijker tijd hadden de Oostenrijkers bij de schipbrug van Mezzanacorti den aanval gedaan, waarvan vroeger gesproken is.

»De berigten van dit alles hebben den Koning en den generaal Chrzanowski op het tooneel der gebeurtenissen teruggeroepen. Het hoofdkwartier is terstond van Buffalora en Trecate naar Vigevano verplaatst, alwaar het den 21, ten 1 ure des namiddags, aankwam, en de Koning heeft zich vervolgens naar het dorp Sforzesca, twee uren van daar in de rigting van Garlasco gelegen, gewend. Maar het Oostenrijksche leger trok steeds voort, en dienzelfden dag hebben er twee ernstige gevechten aan de zijde van Vigevano en Mortara plaats gehad. In het eene moeten de Piemontezen de overhand behaald en 1500 krijgsgevangenen gemaakt hebben, in het andere moeten zij tot den terugtogt gedwongen zijn, na den ganschen avond een hevigen wederstand te hebben geboden. De Oostenrijkers hebben Mortara, de hoofdplaats van het district la Lomellina, bezet, en den 22 hunnen marsch langs den weg van Vercelli voortgezet, dat slechts één dagmarsch van Mortara verwijderd is.

»Hiertoe bepalen zich de stellige berigten; overigens kunnen wij slechts geruchten en gissingen vermelden. Men sprak heden te Parijs van eene telegraphische depêche, inhoudende, naar men verzekerde, dat de maarschalk Radetzky tot op vier uren afstands van Turijn was voortgerukt. Dit berigt kan niet anders dan voorbarig zijn. Dit blijkt bij eene vergelijking der datums, der plaatsen en der afstanden.

»De Oostenrijksche maarschalk was den 22sten nog niet te Vercelli, want men heeft officiele tijdingen uit die stad van den 22sten, ten 3 ure in den morgen. Wij willen echter aannemen, dat hij den 22sten, van Mortara vertrokken zijnde, in de omstreken van die stad is aangekomen, of wel, dat hij Vercelli hebbende laten liggen, de Sesia lager is overgetrokken om over Villanova en langs den Po op Turijn aan te trekken. De Sesia is vier en twintig uren van Turijn verwijderd, hetgeen vier dagmarschen uitmaakt voor een leger dat natuurlijk vrij langzaam voortrukt uit hoofde van zijne artillerie, legerwagens en bagagie. De maarschalk heeft dus te Chiavasso aan den Po, dat op vier uren afstands van Turijn ligt, eerst den 25 kunnen aankomen, en dat nog wel ingeval geen enkele hinderpaal, geen omweg waartoe hij verpligt is geworden, geen tegenstand zijnen marsch vertraagd heeft. Nu komt het ons onmogelijk voor dat de tijding van die aankomst heden morgen den 26 reeds te Parijs zou kunnen zijn ontvangen.

»Evenwel kan men niet ontveinzen dat de hoofdstad van Piemont in groot gevaar verkeert. De oude maarschalk heeft, toen hij het besluit had genomen om in het hart des lands door te dringen, ongetwijfeld zijne gansche hoofdmagt, die op 70.000 man en 120 stukken geschut geschat wordt, met zich gevoerd. Zeer wel begrijpende dat, indien hij verdedigenderwijze te werk ging, Karel Albert een groot deel van Lombardijen zou bezetten, waar hij levensmiddelen, geld en versterking voor zijn leger vinden zou, heeft de maarschalk hem van die gewigtige hulpmiddelen willen verstoken houden, en vooral den onberekenbaren zedelijken invloed en den algemeenen opstand te keer willen gaan, dien de verschijning van het Piemontesche leger in het geheele Lombardisch-Venetiaansche Koningrijk zou hebben veroorzaakt. Hij heeft voor zich zelf het voordeel willen genieten van den zedelijken invloed, dien een geweldadige inval steeds te weeg brengt.

»Men vraagt hoe die inval zoo gemakkelijk kon plaats hebben, wanneer men weet dat er in Piemont meer dan 120,000 man in de wapenen is, waarvan 70 à 80,000 man goede en dappere troepen zijn? Het Piemontesche leger heeft zich in 1849 bij den Ticino, even als in 1848 bij de Mincio in tweeën laten deelen, omdat het thans even als toen eene veel te uitgestrekte linie bezet had. Het leger had zijne stellingen op die wijze ingenomen, enkel met het doel om langs verscheiden wegen te gelijk voort te rukken, van den uithoek van het Lago Maggiore, om ten noorden van Milaan het land binnen te rukken; bij Magenta om regt op Milaan aan te trekken, en langs de wegen van Piacenza, Parma en Modena om in het zuidelijke aan den Po gelegen gedeelte binnen te dringen. Van Voghera, Stradella, Castel-San-Giovanni, waar zich de regter vleugel op den weg van Piacenza bevond, tot Novara waar zich het centrum van den linker vleugel bevond, is een afstand van niet minder dan twintig uren, en bovendien waren die beide vleugels ge-

scheiden door dat gedeelte van den Po, dat Piemont doorstroomt. Eindelijk stond de uiterste linker vleugel, onder bevel van den generaal Solaroli te Arona aan het Lago Maggiore en de uiterste regtervleugel, onder het bevel van den generaal Alphonse de la Marmora, te Sarzana aan de Toscaansche grenzen, zoodat het Sardinische leger eene uitgestrektheid van vijftien uren besloeg.

»Deze schikking leverde volstrekt geen nadeel op, ingeval de maarschalk Radetzky zijne magt aan de Adda had zamengetrokken, zoo als men te Turijn nog den avond vóór de hernieuwing der vijandelijkheden verzekerde. Maar, zoolang verdere bijzonderheden nog niet bekend zijn, moet het bevreemden, dat de Piemontesche staf niet geweten heeft dat de vijand, wel verre van naar de Adda terug te trekken, zijne magt aan de overzijde van den Ticino vereenigde, vanwaar hij eensklaps met groote kracht, naar het schijnt, is opgerukt. Overigens is zijne manoeuvre niet van vermetelheid vrij te pleiten en wij behoeven nog niet aan het lot van Piemont te wanhopen. Het Piemontesche leger zal natuurlijk zijne beide vleugels terug doen trekken in de door de Oostenrijkers gevolgde rigting, en indien het tijd heeft zich achter den rug des vijands zamen te trekken, kan het dezen in den moeijelijksten toestand brengen.

»Wij hebben vroeger gemeld dat de maarschalk Radetzky ten behoeve van deze stoutmoedige onderneming Venetie ontbloot en alle beschikbare magt om zich verzameld had. Dit berigt wordt door de *Gazzeta di Milano* van 21 Maart bevestigd. Dat blad meldt dat de Oostenrijksche afdeeling van den generaal Cavriani, die Verona bezet hield, den 15den naar Lombardije op marsch is gegaan en denzelfden dag door eenen afdeeling, die van Padua kwam, vervangen werd. Men voegt er bij, dat de vermindering der blokkade-troepen voor Venetie de operatien der belegering van Malghera en Brondolo, twee voor die stad gelegen forten, vertragen zal, maar dat men zal voortgaan met van Mantua, Verona en Triëst het grove geschut en de mortieren af te zenden, die bestemd zijn om die twee forten te bombarderen. Men schrijft bovendien uit Innsbruck, dat 7000 Tyrolsche scherpschutters mobiel zijn gemaakt om aan den nieuwen veldtogt deel te nemen. Men ziet daaruit dat de maarschalk Radetzky bevelen heeft achtergelaten, om in Lombardije een reserve-corps bijeen te trekken, terwijl hij Piemont ging aantasten."

BELGIE.

BRUSSEL, 29 Maart. Dezer dagen zijn de volgende geruchten van ministerieele verandering in omloop gekomen:

De heer de Haussy legt de portefeuille van justitie neder en wordt benoemd tot gouverneur van Henegouwen.

De heer Rollin, minister van openbare werken, belast zich met de portefeuille van justitie.

De heer de Vrière, gouverneur van Henegouwen, wordt naar het gouvernement van West-Vlaanderen verplaatst.

Over den opvolger van den heer Rollin in het departement van openbare werken, is nog niets met zekerheid bekend. Er is sprake van den heer Rousselle, thans vertegenwoordiger voor Bergen in Henegouwen.

Deze wijzigingen zouden definitief plaats vinden na de bediscussieering van het budget van openbare werken, hetwelk waarschijnlijk kort na de Paasch-vacantie zal geschieden.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 30 Maart.

Tarwe is heden weder veelal slechts bij kleinigheden aan consumptie verkocht: 131 ℔ witb. Pools. ƒ325; 130 ℔ b. dito ƒ326; 131 ℔ n. Gelders. ƒ246, cont.; 128 ℔ n. Munsters ƒ240; 130 ℔ n. Gelders. ƒ248; 129 ℔ Kubanka ƒ250; 122, 124 ℔ n. Vriess. ƒ212, 218; 128 ℔ n. Gron. ƒ225.

Rogge flaauwer bijna zonder handel: 121 ℔ Pruiss. ƒ142; 127 ℔ Pommer ƒ155.

Garst in een doen; 102 ℔ Old. Winter ƒ108.

Haver zonder handel.

Boekweit slap: 121 ℔ n. Holsteinsche ƒ150.

Koolzaad. Deensch 63; Aveelzaad op 9 vat. à 68 £vl. Op 9 vaten Olie in April ek. 68, 68½; Sept., Oct. en Nov. 61 £vl. *Raapolie* op 6/w. ƒ 44½; Vliegend ƒ 43½; primo Mei ek. ƒ 39¾, ½; Sept. ƒ 36½, ¼; Oct. ƒ 36½; Nov. ƒ 36½; Dec. ƒ 36¾. *Lijnolie* per 6/w. ƒ 28¼; Vliegend ƒ 27¼. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 39½. *Raapkoeken* 54, 58. *Lijnkoeken* 8, 10.

BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

ANTWERPEN, 29 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 45; 5 pc. 88; 4½ pc. 80½; Spanje Ard. 5 pc. 10$\frac{5}{16}$; Binnenl. 3 pc. 22¼; Coupons —; Rom. Oblig. 66¾.

PARIJS, 28 Maart. Fr. 3 pc. 54,40; 4 pc. —,—; 5 pc. 85,45; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Act. 2300,—; Belg. 1840, 5 pc. 89; 1842, 5 pc. 89; 4½ pc. —; 3 pc. —; Nap 5 pc. —,—; Spanje 3 pc. Binnenl. —; 3 pc. Buitenl. —; 5 pc. Act. Rente —; Piem. Leen. 760; Passive —; Rom. leen. 67¼.

LONDEN, 28 Maart. Cons. op tijd 91¼ a 91⅝; Braz. 81 a 83; 29/39 80 a 82, Ecuad. 3½ a 4; Ven. 28 a 29; Uitg. 8 a 9; Gren. 18 a 19; Uitg 3⅝ a 3⅞; Denem. 3 pc. — a —; Holl. 2½ pc. 48¾ a 49¼; id. 4 pc. 78½ a 79; Mexico 30¾ a 31, Peru [illegible] a 66; Port. 4 pc. 27½ a 28; 3 pc. 26½ a 27; 5 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 103 a 105; Spanje 5 pc. 16½ a 16¾; id. 3 pc. 29¾ a 30¼; id. Passive 3⅜ a 3⅞.

WEENEN, 26 Maart. Met. 5 pc. 84⅝; id. 4 pc. 67; 2½ pc. 44¼; Bank-Act. 1118; Lot. fl. 250, 89; id. fl. 500, 142.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	Rente	29 MAART 4½ u. gebl.	30 MAART 4½ u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	49	49$\frac{5}{16}$	49$\frac{7}{16}$	49⅜
Dito Dito	3	57¾	58	58¼	58
Dito Dito op resc.	3				
Dito Dito	4	77	77⅜	77½	
O. I. Leening	4	75¾	76¼		
Amortis. Syndic.	3½	76¾	78		
Handel-Maatschappij	4½	146½	147		
Haarlemmermeer	5				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½		79½		
Aand. Holl. S. M.					
BELGIE	4½				
Dito	2½				
Dito bij Rotschild	2½	42	42⅛	42½	42⅛
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	10¼	10$\frac{5}{16}$	10$\frac{[illegible]}{16}$	
Dito Dito van 510 £	5	10⅛	10¼	10$\frac{3}{16}$	10¼
Dito bij Dito onb. st.	5	9¾	9⅜	9½	
Dito	3	30½	30⅝		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	21$\frac{15}{16}$	22$\frac{5}{16}$	22¼	22$\frac{5}{16}$
Coupons Ardoins		8	7⅞	8$\frac{3}{16}$	
Passive					
Fransche Uitgest.		3$\frac{5}{16}$	3¼	3$\frac{5}{16}$	
PORTUGAL, te London	3	27⅞	27⅞	28⅛	27⅞
Dito Dito	4	29	29⅛	29½	29½
Dito Ex Coupon					
Dito Dito					
Dito Binnenl. à 1 Conto	5				
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	101⅝	101⅝	101¾	101⅝
Dito Dito 1828 en 1829	5	101¼	101½		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	90	90½		
Dito bij Hope	4	81⅞	82⅛	82⅜	82⅜
Dito bij Stieglitz en C°.	4	81½	82		
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	59⅞			
Cert. van Dito	6	60			
POLEN, Certific.	4				
Dito Aand. met Loten fl 300	ƒ				
Dito Dito fl 500		130½	131½		
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt.				
Dito Bank-Actiën		4¼	4¼	4⅜	

Oost., Met. 5 pc. 71½, 72½; 2½ pc. 38, ⅝; Obl. bij Goll en C°. 4 pc. 67, ½; 5 pc. 84½; Fransche 3 pc. 51½, 52¼, 51¾; Mexico 30⅛, ½; Peru 45⅜, ¾; Gren. 19⅛, ¼; Ecuador 3$\frac{3}{16}$, ¼; Venez. 29.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56⅝; Zigt Parijs 57¼; 2/m. Londen 11,97½; Zigt Londen 12,02½; 2/m. Hamburg 34⅞; Zigt Hamburg 35; 3/m Lissabon 41½; 3/m. Porto 41½; 2/m. Petersburg 1,82.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons, verschenen 1/13 Januarij 1849 der 6 pCts. Russische Certificaten van hunne administratie, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, te weten: de coupons, groot Rs. 30 in Bank-Assignatien, met ƒ15,52, en idem, groot Rs. 15 in zilver, met ƒ27,16.

LAATSTE BERIGTEN.

'sHAGE, 30 Maart. Alhier is aangekomen de heer E. M. A. Martini, onze residerende minister te Kopenhagen, de baron Fagel, onze gevolmagtigde minister in Frankrijk, is afgestapt in het paleis in het Noordeinde. Dadelijk na deszelfs aankomst, heeft Z. M. een bezoek bij hem afgelegd.

Men verwacht weldra den nieuw benoemden minister van Frankrijk bij ons Hof.

— Bij aanschrijving van Z. Exc. den minister van Oorlog, van den 8 dezer is ter kennisse van de respective chefs der regementen infanterie van het leger gebragt, dat ter aanvulling van het ontbrekende aantal officieren van het Indische leger, er weder gelegenheid bestaat om een twaalftal 2e luitenants der armee in hun rang en anciënniteit bij dat leger over te plaatsen, weshalve de gegadigden worden uitgenoodigd om hunne verlangens ten dezen opzigte spoedig schriftelijk aan voormelden minister in te dienen.

— In het Paleis in het Noordeinde logeren de pages, ten getale van omstreeks 20, die bij de begrafenis moeten tegenwoordig zijn.

— De commissie voor de op igting van een standbeeld ter gedachtenis van Willem II (zie de namen der leden in ons N°. van Woensdag ll.) heeft voorloopig alle plaatsen des vaderlands uitgenoodigd om door middel van subcommissiën mede te werken tot deze nationale zaak.

Zij gaat uit van het denkbeeld dat het maximum van ieders gewenschte bijdrage de ƒ 5 — niet te boven ga, maar ook mindere sommen kunnen aangenomen worden.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT,
Op Maandag 2 April, 's avonds ten vijf ure.

No. 1. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, No. 1128.
2. Een Huis, Tuin en Erve, Leydsche Gracht, No. 2951.
3. De helft in den Korenmolen *de Gooijer*, met Huizing en vaste en losse Gereedschappen, aan het Funen, No. 318.
4. Een Huis, Achterhuis en Erve, Heerengracht, No. 5383.
5. Een dito, Heerengracht, No. 5366.
6. ƒ7600 Inschrijving 4 pc. Werk. Schuld, bezwaard met vruchtgebruik.
7. ƒ7600 idem idem idem.
8. Een Huis, Tuin en Erve, Haarlemmerdijk, No. 1310.
9. Een Huis en Erve, Kolksteeg, No. 2049.
10. Een dito, hoek Uilenburgerstraat en 2e Batavierdwarsstraat, No. 5952.
11. Eene Tuin en Huizing, Korte Bleekerspad, buiten de Raampoort, No. 329.
12. Een Huis, Achterhuis en Erve, Rozengracht, No. 1976.
13. Een Huis en Erve, Hazenstraat, No. 1010.
14. Een dito, Kerkstraat, No. 6064.
15. 23/30 in een Huis, Achterhuis en Erve, St. Jacobstraat, No. 1827.
16. Een Huis en Erve, Haarlemmerdijk, No. 5707.
17. Een dito, Gapersteeg, No. 3276.
18. Een Huis, Achterhuis en Erve, Nieuwendijk, No. 1725.

ADVERTENTIEN.

(1239) Heden overleed onverwachts, tot groote droefheid van mij en van mijne kinderen, JOANNES JOSEPHUS VAN VREE, in den ouderdom van ruim drie en zestig jaren.

MIDDELBURG, den 25 Maart 1849. M. C. VAN WIJK, Wed. VAN VREE.

Eenige kennisgeving.

(1237) De Ondergeteekende DIRECTEUR der KOSTSCHOOL te *Ravenstein*, vraagt mits dezen een **SECONDANT**, voor de Fransche en Nederduitsche taal en die bovendien toegerust is met alles wat tot het geven van een beschaafd onderwijs vereischt wordt.

De ondergeteekende neemt deze gelegenheid mede te baat, om zijne School aan Ouders en Voogden op nieuw aantebevelen. Meer dan één vriend verzekert hem, dat velen door misduiding of laster in het verkeerde denkbeeld zijn gebragt, als hadde hij er van afgezien, om nog **JONGE HEEREN** in den kost te nemen.

De waarheid is, dat hij, na 30 jarigen arbeid in een druk bezocht Institut, zich bij een veel kleiner getal Elèves bepaalt, hetwelk hem tot dusverre nog niet ontbroken heeft.

Brieven *franco* aan het adres van

RAVENSTEIN, 26 Maart 1849. H. V. D. HEUVEL.

Een Med.ª et Chir.ª Doct.r op een aangenaam Dorp in de Prov. *Utrecht*, vraagt met Mei aanstaande eenen **PROVISOR**, van voldoende bewijzen van kunde, accuratesse en goed gedrag voorzien. Men vervoege zich met *franco* brieven, inhoudende opgave der laatste betrekking, sub litt. K. bij den Boekhandelaar J. R. VAN ROSSUM, achter het stadhuis te Utrecht. (1233)

(1242) Een BEZITTER van den DERDEN ONDERWIJZERS RANG, de R. C. Godsdienst belijdende, in staat de Fransche en Duitsche Taal te onderwijzen, zag zich gaarne geplaatst, hetzij in een **INSTITUUT** of op eene **GOEDE SCHOOL**, liefst in eene der Hollandsche steden, waar gelegenheid is zich verder te bekwamen. Adres met *franco brieven* Lett. K. bij den Uitgever dezer Courant.

(1241) Eene wel opgevoede BURGER DOCHTER, welke goed Fransch spreekt, verlangt eene betrekking bij R. Cath. als **WINKELDOCHTER**, minder zal men op Salaris dan wel op eene goede en zorgvolle behandeling letten. Hierop reflecteerenden gelieven zich te adresseren met *franco* brieven onder Lett. A. aan het Bureau van dit Blad.

(1240) **D'KARKAS.**

Nieuwmarkt, N°. 23, bij de Bloedstraat.

Zijn voorhanden een mooi Assortiment **ZOMERSTOFFEN, BRODERIEN, OMSLAGDOEKEN**, enz., alsmede Ouderwetsche **LINNENS, HAARLEMMER, DIEMETTEN, SERVETen TAFELGOED** en meer andere Artikelen. Zij durft de verzekering geven om door beste kwaliteit en lage prijzen zich het vertrouwen meer en meer waardig te maken.

AMST. Maart 1849. Wed. P. TRIBELS.

GENERAL STEAM-NAVIGATION-COMPANY.

Afvaart van **ROTTERDAM** naar **LONDON.**

Woensdag	4	April	's morgens	8 ure.
Zaturdag	7	"	"	11 "
Woensdag	11	"	's namiddags	1 "
Zaturdag	14	"	's morgens	7 "
Woensdag	18	"	"	7 "
Zaturdag	21	"	"	9 "
Woensdag	25	"	's middags	12 "
Zaturdag	28	"	's morgens	7 "

W. SMITH & P. A. VAN ES, Agenten.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.